

1828 etablere sig i det samme Gaandværk i Kjøbenhavn; men derimod forholder det sig ganske anderledes med Hensyn til Bagerne og Bagerfvendene, saalænge Forholdet er, som det nu er. Og jeg gjorde i mit Foredrag igaar opmærksom paa, at man har Uret, naar man blot i denne Sag tænker paa Mesterne, og ikke fæster Blikket paa det hele Gaandværk, navnlig paa Svendene. De ere udelukkede fra at komme til at drive Bagerørning i Kjøbenhavn, hvis de ikke ere meget rige Folk, eller selv om de ere det, naar Ingen vil leie eller sælge dem en Bagergaard. Dette fører mig hen til en anden Betragtning, som er bleven fremhævet, at man nemlig skulde søge at ordne Forholdet saaledes, at man skulde bestemme en vis Række af Aar, i hvilke der skulde gives Bagerbevillinger. Den Sum, som derved indløstes, skulde da fordeles efter en bestemt Matrikul mellem Bagergaardsejerne. En saadan Ordning, som er analog med den, man tilbeels fulgte i Preussen, efter Forordningen af 7de September 1811, vilde være ganske paa sit rette Sted, naar man indførte Næringsfrihed; thi saa kan jeg meget godt tænke, at Enhver, som vilde etablere et Bageri, skulde betale Noget til Laugsbagerne fra ældre Tider. Men naar man alligevel binder Gaandværkets Udøvelse til en bestemt Oplæring og et bestemt Mesterstykke, hvad vil det saa sige, at man mod Betaling vil uddele Bevillinger til Andre, det vil med andre Ord sige, at Svendene, som i en lang Række af Aar næsten have været udelukkede fra Gaandværket, i det mindste ikke have kunnet have Afgang dertil i det Forhold, som finder Sted i alle andre Røringer, og som altsaa have været udelukkede fra i Ordets egentlige Betydning at blive Mester, — at disse Svende, siger jeg, i 10 eller 15 Aar nu skulde finde det overmaade godt, om de fik Afgang til at kunne nedfælde sig som Mestere, mod at betale en vis Sum til de ældre Laugsbagere; det vilde være at skyde Erstatningsbyrden over paa de i Bager-Gaandteringen oplærte Svende, som selv have lidt meest ved

den bestaaende Indskrænkning, og det vilde dog vel Ingen finde at være den rette Vej.

(Tscherning: Maa jeg bede om Ordet.)

Imidlertid troer jeg, at der i denne Sag kun er to Veie at gaae. Enten at gaae ind paa Lovudkastet, som anbefaler sig derved, at Banskfeligheden af Spørgsmaalet om, hvo der skal betale Erstatningssummen, og Banskfeligheden af at bestemme dens Størrelse i Forhold til det Billighedskrav, som Bagerne have, vilde være undgaaet; eller at erklære Bagerørningen under de almindelige Lov-Bestemmelser for Mesterffabs Udøvelse fri fra 1ste Januar 1851, og overlade det til Bagerne selv, at gjøre deres Pretensioner, forsaavidt de troe at have saadanne, gjældende, og da senere ved Lov at bestemme, hvorledes Erstatningen skal være og udredes.

Tscherning: Jeg vil kun bemærke, at der vist ligger en Feiltagelse til Grund fra den sidste ærede Talers Side; thi han lægger ikke Mærke til, at det dreier sig hovedsagelig om paa en eller anden passende Localitet at bygge en Bagerovn, og det kan enhver Mand gjøre, naar han dertil er berettiget, og saaledes kan en Bagerfvend blive Bager for godt Kjøb, nemlig mod at betale Leie af dette for en Bager væsentlige Redskab.

Formanden: Jeg maa bemærke, førend vi gaae videre, at der er indgivet Begjering om Afslutning fra følgende 15 Medlemmer: Jungstrup, Frølund, Jespersen, P. Knudsen, Marcmann, L. Jensen, Black, Nørgaard, J. Knudsen, N. Sørensen, A. Petersen, H. C. Johansen, Broberg, C. H. Hansen, Simonsen; følgende Rigsdagsmænd have begjæret Ordet: Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Lunde), Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) og Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Mourier).

Monrad: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Der er altsaa kun to tilbage.